

אילנה מסר

יש גם כאלו שנהנות לחיות לבד. לא חושבות, שמשו לא בסדר. הלבד שלהן הוא אמנות בפני עצמה. מלא באנשים, בעבודה ובאהבה. הרבה פוס עצמי, הרבה שביעות רצון מהחיים. אין פאניקה. מה שלא שייסארו לבד לנצח. לבד, אבל בלי בדידות. לכן, אם יבוא גבר חרש לחייה, הן יצטר כן להזין הצידה המון דברים כדי לעשות לו מקום. הוא יצטרך להרוויח את המקום הזה. אם המסקה יבוא אותו איש, אומרת ד"ר רוחמה מרטון, כבת 50, הוא לא מקבל אותי נסו. חלק מעניין, עשיר ושמה בעולמי, הוא הקטע שביני ובין הכרותי. על זה אני לא מתכוונת לוותר. שש שנים היא לבד. היתה נשואה עשר שנים לגבר, שלו ילדה את שני ילדיה, אורנה (27) ויובל (23). ועוד כמניין השנים הוה חילקה את חייה עם הבימאי-הרופא ג'אר נאמן. היא פסיכיאטרית. עם אלפי שנים בשירות הציבורי. היום מלמדת פסר כיאטריה באוניברסיטת ת"א ועובדת באופן פרטי. 20 שעות בשבוע היא מקדישה לעמותת רופי

בזוג. בסך-הכל לאשה קל לחיות לבד.
- גם בתקופה שהיא מגדלת ילדים קטנים?
- אני לא אומרת שזו הדרך הכי טובה. אני אומרת שהיא אפשרית. אשה יכולה להחליט לחיות לבד ולמלא את אותם הדברים שהם החומר הסגולי שלה גם בלי גבר, אם זה מה שיש לה בראש. יש לה יתרונות כיצור שיכול להיות נכונת עצמו.
- את מתיישה לבידוד?
- אני מדברת בשבח האפשרות, בייחוד כקונטרה לאפשרות האחרת שעליה חונכתי. אין לי כל כור נה להמליץ, אלא לומר שלחיות ללא בן-זוג, זה לא דפקט ובוודאי לא איזה שהוא אסון.
- חשבת כך גם לפני עשר שנים?
- התחלתי או לחשוב על אפשרות כזו, והיא נראתה לי מאוד קשה. אני מתכוונת לכל אותם דברים שאני קוראת להם גראו".
- את חושבת שהסביבה רואה אשה כמו שלא יכולה ללכת לבד לגראו?
- בלי סיסרוו אותה. בלי שיבזו אותה. בלי שיר גידו גברת, מה את מבינה. הגישה הזו עדיין קיי

לא הייתי נכנסת לבד לבילה, כי אני יודעת איך מסתכלים על זה".
- את שואפת לפרוץ גם את המעגל הזה?
- לא. כי אני לא חושבת שהמחיר שאני צריכה להשקיע בשביל זה, שווה לי את זה. ואני גם לא ארישה בסופו של דבר לאיך מסתכלים עלי. אם אני אכנס לתוך ביטרו כזה, ואתיישב עם סיגריה על הבר, רגל על רגל, ואומין כוסית משקה, אני יודעת איך זה יתפרש. לא משנה מה אני אחשוב.
- מה קורה לך בחגים, עם כל המשפחתיות המתעוררת הזו?
- פתרתי את זה הרבה לפני שגרתי לבד. כבר עשר שנים אני נוסעת, כמעט תמיד, בפסח ובר אשישנה, לחו"ל. לא נוסעת באוגוסט או ביולי. אני דווקא אוהבת להיות כאן בקיץ. הרבה חברים מגיעים מכל העולם ונחמד לי פה".
- אבל זה מבוזבז, הבריחה שלך להחיל בחגים.
- כן. אני הייתי בטוחה שאני המצאתי את זה, אבל התברר לי שעוד אנשים נוסעים בסיטואציה הזו".
- זכורות לך גם תחושות אחרות בחגים?
- כן, למרות שאנחנו אנשים נר רא לא דתיים. אבל אם קרה שנסר ארתי בארץ בפסח או בראשי-השנה, כמובן שהיינו חולכים יחד לאחד מהסבאים או הסבתאות. פעם אפיר לו הזמנתי יותר מ-30 איש לליל הסדר, אבל באמת הייתי או בוגג".
- בלוימר, בשאת חיה לבד קשה להתמודד עם הלבד הזה בוד גים. זה מאיים מדי.
- הנסיעה שלי בחגים איננה שייכת להיות בת זוג של מישוה. זו מעין התרסה נגד ההגיד חג שמה שבוע שלם בטלפון. אבל הר ום אני הרבה יותר טלחנית כלפי זה. הנה, ראשישנה די קרוב, ולא תיכננתי את הנסיעה שלי עדיין, ויכול מאוד להיות שלא אסע".
- ואיך את חושבת שתרגישי? לא יודעת. פתאום אין לי כמה להילחם יותר. אני באמת חושבת שמי שנלחם הוא עדיין בתוך הע ניין. מה יהיה, לא יודעת. אם הילי דים יהיו כאן, ולא יהיו להם דברים אחרים, אני אהיה איתם. אם לא, אשב לבד בבית. אני קוראת לזה לגור, כי אני כל הזמן יוצאת ומת רוצצת".
- את מארחת הרבה בביתך?
- לא. בריוק. רוב האנשים שאני מכירה אינם זוגות. מסיבות אני לא עושה בכלל. אני אוהבת לארח מעט אנשים. בדרך-כלל שניים שלושה, שא ני באמת רוצה לראות. לעומת זאת, אני נחזור לרגע לחיים בזוג, זה אחד הוויתורים האחר גדר לרגע ערש: לארח אנשים שאין לך בהם שום עניין, במקרה הטוב, או שהם מגיעלים אותך במק רה הער. כי זה חשוב לחיים שלו. לעבודה שלו. יש חברים שלו מהילדות, והם לא מהילדות שלך. ובני דרוים שלו. וערב אחרי ערב הולך על אנשים שאין לך שום עניין לראותם. וזה אחת החרויות החבר בות שיש בלבד. אני מארחת רק את מי שאני רוצה".
- את ממשלת רק בשביל עצמך?
- אני אוהבת לבלש. זה אחד הדברים שאני מצד ליחה לשמור על אהבתי אליהם, כי אני עושה את

את צריכה לדעת להרוויח את לחמך. מינימים".
- לשי הנך לויק, לא יכול להיות בין בני זוג שחיים ביחד במשך זמן, אלא גיהנום.
- אצלו מלכתחילה זה גיהנום. לא מחכים רגע עד שזה מגיע. אבל אני ראתי וגם חוויתי, ואני אומרת לך שיש תקווה. בהחלט אפשרי ששני בני זוג, להוציא חיכוכים בלתי נמנעים, יוכלו לחיות ביחד. זה קיים. אולי זה נדיר, אבל זה קיים".
- מה התנאי ההבדל?
- גוסף לכל הדברים שמנתי, צריך גם רצון אמיתי להיות ביחד. כי הניחוד גורר אחריו ויתורים והסתגלויות, שחלקם מודעים ויודעים לך וחלקם לא. עד שאת לא חיה לבד, את לא יודעת על כמה את מוותרת כשאת חיה ביחד".
- את מדברת על החיים לבד גם כמין שיקיף?
- הבהרה. וניצול. ממש הרבה יותר נעים ומועיל של הכיסורים. פתאום, כשאת תופשת את עצמך כאדם בפני עצמו, את גם יכולה לפתוח את הפה, בלי שמישהו אומר לך לסתום אותו. פתאום אשה כזו אומרת, יא, איזה יופי, ואז הן פותחות את הפה,

צריך רצון אמיתי כדי לחיות בידוד

אם יכנס גבר חדש לחייה של ד"ר מרטון, פסיכיאטרית כבת 50, היא תצטרך לפנות לו מקום. די צפוף, הלבד שלה. "אני מדברת בשבח האפשרות", היא אומרת, "אין לי כל כוונה להמליץ, אלא לומר שלחיות ללא בן-זוג, זה לא דפקט ובוודאי לא אסון"

כל אחת בדרכה שלה, בחלק שמעניין אותה בחר יח.
- מה בדיוק חסם אותה קודם?
- המחסום הזה של 'מישהו אחר עושה בשבילי את הדברים'. מישהו אחר מדבר בשבילי. קחי רבר פעוט ערך כמו לשבת במסעדה. החיים לא בנויים מזה, אבל הסיכון שהוא יפנה למלצר או היא הם לא שקולים. לא מצירו, לא מצידה ולא מצד המלי צר. זה המשולש הזה. את יושבת עם גבר במסעדה והוא זה שעושה את המרמ' בשבילך עם העולם".
- מה את לא מרשה לעצמך כאשר שחיה לבד? מה מרתיע אותך? את יוצאת לבד?
- לא הייתי נכנסת לפאב ב-12 לבילה לבד. אני מתארת לעצמי שאני עדיין שבויה מספיק ברבי רים האלה, שללוני, לבר של מלון מהממודרים האלה, או לאחד הפאבים החביבים של תל-אביב,

אם מישהו היה לוקח את האוטו שלי לגראו' כשבילי בטח שהייתי מבסוטה. אם הייתי יותר עשירה, הייתי משלמת למישהו שייקח. מה יש לי לחפש בגראו' לא זו הנקודה. מה שאני יכולה לקנות בתחום השירותים, אני קונה".
- ויתרת בכלל על האופציה למצוא בן זוג?
- לא ויתרתי, אבל כרגע נדמה לי שאין לכך מקום. אלא אם הוא יהיה באמת כליכך נהדר, נבון, עם חוש הומור ועם ראש פוליטי רומה לשלי, ואר תה כימיה מיסתורית, שאף אחר לא יודע אבל כולם כן יודעים על מה מדברים. אני יכול להיות שראצה בן-זוג כזה, בתנאי שהוא לא יהיה תלוי בי. אני לא מתכוונת לפרנס לא גבר ולא אשה. לא מאמנה בסוג כזה של יחסים. הרי זה מה שהורס את החיים לכליכך הרבה נשים, שמפרנסים אותן. או אחרי שאת מצליחה להיפטר מהחינוך שספגת,

אם ישראלים ופולשתינים, שהקימה לפני שלוש שנים. נוסעת לשטחים, מפגשת, מרצה, חיה חזק את הפוליטיקה של השמאל הישראלי.
- לא צננס לימי נוב את מי. את חיה לבד שש שנים, בלי בן-זוג קרוב. חיה בחירה?
- לא השבתי על זה עד שלא שאלת. אני מאוד מרוצה מצורת חיי עכשיו. יותר טוב לי עם עצמי ועם עולמי. וכיוון שזה באמת לא עניין נורא חדש, אני יודעת כפירוש על מה אני מדברת".
- את רואה במצבך עניין זמני, מקרה למצוא בן-זוג שיתאים לך לחיות איתך?
- אם יקרה משהו או זה יקרה. אבל לא כיוון שאני מחפשת את זה, או עושה איזה שהוא מאמץ לפתוח מעגל חיים שלישי כמובן במונן הוגג. אני לא עושה שום דבר כדי שמישהו יסתכן לו בתוך חיי. - שליטת יחיד בחיים, לטוב או לרע. אילו תנאים צריכה אשה כדי להיות מזה?
- אינני יודעת אם יש רצפט. צריך לזה די הרבה דברים. אולי הכי חשוב, להיפדר מחלקים מסויי מים של החינוך שקיבלנו. הרי ספגנו בערך מהרגע שגורלנו, שכרטיס הביקור של אשה לחיים הוא חיותה אשת, ולכשלקועש את משהו חסר. אשה לבד מיר מוציאה את הממחוט".
- בעולם המערבי מדברים מזמן אחרת.
- זה שייך לאוויר שאנחנו נושמים. זה מה שהרה רים הביאו מהבית שלהם. הרי לא ייתכן שמה תהיה לבד. מיר מחפשים בה אסון או דפקט. מה מיטעו הוה חייבים להיפטר. אחרת את באמת מר גישה דפקט, ואז את מהמפגרת - ממכות ועד ריר זה ברמה. יכול להיות שבוער 20-10 שנה יהיה מונן, ששנים רבות תקיימנה החלטה שלא לחיות

רסון: לא ויתרתי על בן זוג, אבל כרגע נדמה לי שאין לכך מקום. אלא אם הוא יהיה באמת כליכך נהדר, נבון, עם חוש הומור ועם ראש פוליטי דומה לשלי, ואותה כימיה מיסתורית, שאף אחד לא יודע אבל כולם כן יודעים בו זמנית

רסון: אחד הוויתורים הגדולים שחייבים לעשות כשחיים בזוג: לארח אנשים שאין לך בהם שום עניין, במקרה הטוב, או שהם מגיעלים אותך במקרה הרע. כי זה חשוב לחיים שלו, לעבודה. עכשיו אני מארחת רק את מי שאני רוצה

תצלום: ציפי נ

רוחמה מרטון: "כשאומרים אשה לבד, מתאום כולם מוציאים את הממחטות, ואומרים, אוי, איזו מסכנה"

זה במידה. אם הייתי צריכה לבשל כל יום, והיו לי תקופות כאלה בחיים, זה נהפך לאיך אפשר לע" שותאית זה הכייקצר. והכיף הולך. היום, או שבא מישהו או שבני מגיע, ואנחנו מבשלים יחד. וזה אחרת. המון שיחות טלפון אני עושה תוך כדי בישול, כי באמת אין לי הרבה זמן."

- וכשאת רוצה להיות עם גבר במיטה?
"הרבה מאוד נשים שנמצאות בסיטואציה הזו, מאמצות להן חשיבה מאצ'ואית. הופכות למעין אשה מאצ'ו, שתופסת זיון ורוצה לזרוק את הכתור ממיטתה ברגע שרק אפשר. לא משנה אם הוא מורה להתעמלות או מורה לגיאוגרפיה."

- גישה כזו היא תוצאה של הרבה אבוזות?
זה באמת לא חשוב. הרבה גברים מאוד אומליים מזה שהם בתפקידי מאצ'ו וליבם גס בעניין. אני חושבת שאין להם מושג מה זה קשר, והם מפסידים המון. ובאשר לנשים שמאמצות לעצמן את הדרך הזאת, אני מאמינה שאם הן מאמצות זאת לפי שעה, כדי לצאת אולי מרברים אחרים, יופי. אם הן מאמצות זאת בררך חיים, צר לי עליך. זה נשמע כייפי ומלא חירות. אני רואה את זה ממש כמכה. אם אני הייתי צריכה להיות ככה, הייתי מאוד עצובה. זה פשוט לא כשכילי."

- אז את אשה רומנטית, בסך הכל.
אני לא יודעת אם זה בריוק רומנטי. זה לא לוקח את השני כמו כלי. ברגע שאת משתמשת באחרים, את עצמך נעשית משהו מהסוג הזה. זה ממש מרוקן. בשבילי עדיף להתנזר מיחסי מין כבד, מאשר להיותקע ביחסים של שמש וזרוק."

- יש לך עקרונות ביחס לקיום יחסי מין?
"לא אידיאלולוגיה. הרגלים זה דבר נורא חזק בחיים. כשאנשים מתרגלים להיות בצורה מסויינת, הם לא יודעים לנתק את עצמם מההרגל הזה. יכולים יותר לשים את האצבע על ממה רע להם, כי התרגל נעשה מובן מאליו."

- את מאמינה שהחיים יביאו אותך שוב לך שר וזני חדש ונכון?
"מאוד יכול להיות. אבל באותה מידה גם האר פשרות האחרת קיימת, שאני אחיה לבד עוד 20 וכמה שנים, לא יודעת כמה."

- סטרי על הברותך את הגבר הישראלי. מה נראה לך שהוא מחפשי?
"הגבר הישראלי, הברייה הזו שבעצם איננה, אבל היא ישנה, הוא מיסכן. והוא מיסכן בצורות שונות ובגילאים שונים. לא שאם תשאלו אותו הוא יגיד את זה. זה חלק מהמיסכנות שלו. הוא מלא ויקפות כל מיני חלק גדול מהגברים כאן הם כליכ לאומיים. אם הם היו יודעים עך כמה הלאר מיות הוא היא על חשבון הפרטיות שלהם, חיייהם היו משתפרים. כי אתה לא יכול להיות אלא כך אדם פרטי ובודד. אם אתה שם את הכלל לפני הפרט, משהו באנושיותך מאוד סובל, פגום ומרד כא".

- את מתכוונת לטיסום אני והחברה המצ'ו ליתן, שיעושה עסקים בפלאפון ויש לו כל פעם כמות זה בעצם כל מה שיש לך.
אני מתכוונת לגבר שנכנס כזאת שימחה לכל הדברים האלה שאת תיארתי. הוא מסתובב כמו כלכלב אחרי זנבו, כי הוא חייב לחברה כל הזמן. הוא חייב להם סיפורים, הצלחות. הוא חייב להם יחסים נורא רדודים אבל נורא תכופים, כאלה של שחבקות, שאין בהם כמעט שיהה אישית. הר כה מאוד על המכוננית, על ויונים, על העסקים. היא כליכ מעט, עד אפס, ה"אני" שמדבר."

- אלא אם הוא גבר נשי.
אז תחגיכה נפלאה. אבל אל אני מדברת על הגבר גבר. דוגמא קטנה. ירד שלי, שאפשר לומר עליו רק דברים טובים - משכיל, נבון, חוש המור - מתעצבן על אשתו עד אלימות כשהיא מדברת בטלפון. שאלתי אותו, מה כליכ נורא שיהיה מרדב רת בטלפון, והוא אמר: "כי היא והחברות שלה" כסופו של בירור השתבר שוהי קינאה צורבת, על שלה יש חברות. כי לו אין בחיים, וזה, לא לשעות, מצליחן אמיר ומפולחרי, שמוזכר הרבה ומזמין הר כה ואיש בחיים לא היה אומר שהוא סובל מברד רות. אבל הוא סובל. הרי הוא שומע את שיחותיה של אשתו, והוא יודע שמה שהן מדברות, הוא בחיים לא שומע ולא משמיע."

- יש לו תקווה?
כן. היום הוא אחר לגמרי, והוא הרבה פחות רץ אחרי כסף והרבה יותר רץ אחרי חבר, שיהיה על

הנישואין הקודמים שלו, האם הוא רוצה את הנר שואין הנאים כתמונה דהוייה של אותו דבר, או באמת דבר אחר על כל אלה צריך אדם לדבר עם עצמו, ולהלק גדול אין את המכשיר הזה."

- חברות יכולות לבוא במקום בן זוג?
אין כמו חברות. כתוך חברות יש גם שני גבריים, שהם חברות טובות שלי. לשני הגברים האלה, והם באמת מאוד לא "גבריים", יש פשוט עולם נפלא נטול קסנוניות. חברותי הן חלק כליכך חשוב מחיי, שגם אם במקרה יגיע אותו גבר נהדר, הוא לא מקבל אותי נטו. אני אצטרך לעשות לו מקום, והוא יצטרך להרוויח את המקום הזה."

- דיברת כמה לפני 15 שנה?
"זו שפה שלא הייתי מבינה אותה, לא רק שלא הייתי מדברת אותה."

הרדיות, עולם יותר מורכב ועשיר, הם רוצים להר ות 'אקרים', אחרת זה מתפרש להם כירידה בגבריותם. כלומר, אם הוא רץ ועסוק ב'פאקיות', אפי לו אם כבר לא עומד לו כליכך, הפרשנות שהוא נותן לכך היא העיקר אצלו. הם לא נשארים רגע לבד."

- כי הם נחמסים?
כי הם לא מסוגלים להישאר לבד. מה זה נחמס? נחמס רק מי שרוצה להחטף. אם אני הייתי רוצה להחטף, האמיני לי, הייתי יכולה להחטף אי אלו פעמים. בשביל הטיפה צריך שניים. אני רואה את זה שהוא לא מסוגל להישאר שתי דקות לבד. חס'זחלילה הוא יצטרך הרי באמת להיות לבד, להיות עם עצמו, לעשות סיכומים של מה הוא רוצה מחייו, מה הוא רוצה מיחס של זוג, איזה קשר יש לו לילדיו, איך הוא כן או לא רפך את חיי

תקן של חברה של אשתו לאשתו. כאן, פחות מסר פול לא יכול לעזור."

- ומה עם הגבר בן ה-40-50 שנאלץ לשתדל מעגל חדש של זוגיות. הוא כבר התנסה בחיים בשניים, יש לו האומץ להחשי קשר משמעותי אצל רובם מגיע האומץ נורא קרוב למה שהיה להם קודם, ואני כמעט לא מכירה גבר שהתאלמן או התגרש, ונשאר יותר מ-10 דקות לבד. 10 דקות הגזומתי. תיקתק ויש לו חברה, ברך-כלל אשה, והוא נעשה והטבא של הילד החדש שלו, בלי שהס פיק להתארגן עם עצמו או לחשוב על מה שיהיה. זה גבר שכבר נחשף לכל מיני צורות זיום. לא חל אצלו איזה ריבוך, פתיחות, פריצות? קודם-כל כולם רוצים להיות 'אקרים'. הם מתביישים להודות שזה אולי לא לעניין. במקום להכין שהם על סף גילוי של דבר נהדר, חברות,